

روزنه

جنگ نرم به جای جنگ‌های سخت

● نهم آوریل جاری، روزی بود که در آن یک جنگ سایبری علیه پایگاه‌های اسرائیل اعلام شد.این نبرد به دعوت تعدادی از افراد و گروه‌های مخالف اسرائیل شکل گرفت هرجند زمینه‌های آن از پیش تمرین شده بود. در واقع از چندی پیش تعدادی از مشترکان اسرائیلی فیس‌بوک به صورتی گسترده در معرض اینگونه حملات قرار گرفته بودند.همچنین اسلامی ۱۵۰۰ نفر از مقامات و شخصیت‌های با نفوذ اسرائیل که از طریق دانشگاه حيفا درز کرده بود پیش از شروع این نبرد الکترونیکی روی صفحات مجازی گذاشته شد.

لازم به ذکر است که اخیرا پس از ایجاد یک فرماندهی و اتاق عملیات سایبیری، ارتش اسرائیل اقدام به تالیس گردان‌های جدیدی در این زمینه کرده بود.اسرائیل خود اعتراف کرد که از طریق حمله فوق‌الذکر دچار خسارت‌هایی شده و به همین دلیل باید دایره حمایت سایبری خود را توسعه دهد.روزنامه هارتص در این‌باره به نقل از منابع امنیتی تل‌آویو نوشت که ارتش اسرائیل تصمیم گرفته است سربازان خود را که در حوزه سیستم‌های نظاملی دفاع در برابر حملات سایبری فعالیت می‌کنند افزایش دهد.هم‌اکنون گفته می‌شود ارتش اسرائیل قصد دارد دوره‌های دفاعی تازهای را برای آمادگی ده‌ها سرباز دراین‌باره برگزار کند.به نوشتهٔ این‌روزنامه، در سال‌های اخیر خای فعالیت نظامی در حوزه جنگ‌های الکترونیک چه به لحاظ دفاعی و چه تهاجمی افزایش یافته است.همچنین شعبه سازمان اطلاعات نظامی اسرائیل «اسان» نیز در زمینه حملات تهاجمی فعالیت‌هایش را توسعه داده است.

پاییز سال گذشته روزنامه «یدیעות آحرانوت» نوشت واحد (۸۲۰۰) وابسته به شعبه سازمان اطلاعات نظامی اسرائیل «هان» که در ارتش مستقر است تبلیغات گسترده‌ای را برای استخدام افراد نخبه در قلمرو کامپیوتر به راه انداخته است تا در این واحد از آنها استفاده شود. خبرنگار بخش نظامی این روزنامه نوشت مطمئن است که جنگ آینده دیگر تنها در قلمرو یک نبرد زمینی نخواهد بود بلکه این جنگ از پشت کامپیوترها کنترل و هدایت خواهد شد. ژنرال «ویو کخواوی» یکی از فرماندهان این واحد می‌گوید با تأیید «بینی گلتس» فرمانده کل ستاد ارتش اسرائیل نوشته‌است بودجه‌ای اضافی را برای واحد ۸۲۰۰ تهیه کند.

اسرائیل ادعا می‌کند که از هر-زمان دیگری درحوزه جنگ‌های الکترونیک قوی‌تر است. از آن گذشته ارتش اسرائیل واحد ویژه‌ای را برای دفاع از کامپیوتر‌های نهادهای حساس اسرائیلی تأسیس کرده‌است.مرکز مطالعات امنیت ملی اسرائیل وابسته به دانشگاه تل‌آویو اخیرا تحقیقی را در حوزه جنگ الکترونیک بین ایالات متحده آمریکا و ایران منتشر کرد که در آن آمده بود از دوسال گذشته ایران اقدام به گسترش برنامه‌های کامپیوتری خود به منظور پشتیبانی از برنامه‌های هسته‌ای‌اش کرده و در این رابطه یکمیلیارددلار هزینه کرده است.به ادعای این مرکز هدف ایران از اینگونه برنامه‌ها تنها دفاع نیست بلکه حمله را نیز مد نظر دارد. این درحالی است که «لئون پله‌تا»، وزیر دفاع سابق آمریکا در ۱۱ اکتبر گذشته برای نخستین‌بار از ویروس‌ی به نام «شامون» نام برد که مسوول «وبرانگترین حمله در بخش خصوصی» بوده و در اواسط ماه آگوست گذشته توانسته بود ۳۰هزار کامپیوتر وابسته به شرکت «ل‌امگوی» عربستان سعودوی را از کار ببندازد. در این فاصله کامپیوتر‌های شرکت ارامکو که بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده نفت در جهان به‌شمار می‌رود از کار افتاد. این ویروس همچنین یک شرکت تولید گاز طبیعی را در قطر نیز هدف قرار داد.

جیمز لویس اعتراف می‌کند که آمریکا پیوسته مشغول جاسوسیی الکترونیکی، روسیه و چین بوده اما حملات سایبری ایران برایش غافلگیر کننده بوده است. هنگامی که ویروس «استاکس نت» در سال ۲۰۱۰ صدها مرکز سائترفیوز را درایران هدف قرار داد، ایران تلاش کرد خود را در سایه برای یک جنگ سایبری آماده کند. تا پیش از این از ویروس‌های اطلاعاتی برای جاسوسیی یا جرایم سازمان یافته استفاده می‌شد اما ویروس «استاکس‌نت» برای نخستین‌بار توان تخریب این ویروس‌ها را به عنوان یک سلاح موثر بدون شناخته‌شدن منبع آن نشان داد تا حد زیادی این ویروس دستپخت آمریکا و اسرائیل معرفی شد و به دنبال آن ویروس «فلم» و «گوس» فعال شدند که سال جاری در خاورمیانه شناسایی شدند.

در اسرائیل که همه می‌گویند شناختن نزاعات از این پس سریع و بدون درمسر و درعین حال ویران کننده باشند به‌نظر می‌رسد حملات الکترونیکی یکی از بهترین گزینه‌ها و آسان‌ترین راه‌ها برای یک واکنش بدون خسارت زیاد باشد. گفته می‌شود روسیه و چین تاکنون میلیاردهادالر صرف افزایش توان سایبری خود کرده‌اند به گونه‌ای که آن‌ها دروا امکانپذیر سازد تا بتوانند سیستم‌های ارتباطی آمریکا را به وسیله آنها مختل کنند. در همین حال یکن، واشنگتن را متهم می‌کند که به قصد سرنگونی حکومت کمونیستی در این کشور با نوعی جنگ نرم از جانیاب طلبان حمایت می‌کند. درموردی، کارشناسان ابراز نگرانی می‌کنند که خصومت‌های الکترونیکی یا به تعبیری جنگ‌های نرم به روابط بین‌الملل آسیب رسیده و جنگ‌های سختی را در تقاطعی از جهان شعلهور کند.هم‌اکنون منطقه خاورمیانه نیز از این مساله گریزی نداشته و مانند بسیاری از نقاط دیگر جهان می‌رود که عرصه رقابت‌ها و نبردهای الکترونیکی شود. طبیعی است که شرکت‌های نفت و گاز یکی از مهم‌ترین هدف‌ها در این رابطه باشند. در این میان، رژیمی چون اسرائیل احساس می‌کند ممکن است در معرض حملات سایبری بیشتری قرار گیرد. بهیوهه نیست که بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرایلی می‌گوید: «تلاش‌های گسترده‌ای درجهت به راه انداختن حملات الکترونیکی علیه سیستم‌های اطلاعاتی و نظامی اسرائیل در جریان بوده و رویه افزایش است.»

منبع:الحیات

حکایت جوانانی که سایت‌های اسرائیلی را هک کردند

ترجمه: محمدعلی عسگری

عکس: Reuters

تجربه و توانمندی خاص خود دراین حمله شرکت کرد.»

اسماعیل توضیح می‌دهد «این گروه یعنی آن-انیموس- در آمریکا تأسیس شد و هرمجموعه‌ای از هکرها خودشان را به آن وصل کردند. از آنجا که اکثر شرکت‌کنندگان اعراب مسلمان بودند به آنها هک‌های عرب گفته می‌شد. درواقع شرکت‌کنندگان دراین حمله سایبری مجموعه‌ای از آن اینترنت محو کنیم.

درمورد تعداد هک‌ها ی شرکت‌کننده در این جنگ الکترونیکی، اسماعیل می‌گوید: «تعدادشان مشخص نیست. اما می‌توانم بگویم هزاران جوان در این کار شرکت داشتند که همه آنها یا بخش عمده‌ای از آنها را برنامه‌نویسان عرب تشکیل می‌دادند.» در رابطه با نحوه سازماندهی و هماهنگی این افراد اسماعیل می‌گوید: «سازمان ترتیب‌دهنده این حمله سایبری از چند ماه پیش دست به کارهای تبلیغاتی گسترده‌ای زد. حتی برای برخی دعوتنامه‌های ویژه‌ای فرستاده شد و قرار بر این شد که حمله سایبری گسترده‌ای علیه سایت‌های رسمی اسرائیل راه انداخته و تا می‌توانند به پرونده‌های سری دست یابند.»

این هکر الجزایری می‌گوید: «هیچ فرمانده یا راهنمایی وجود نداشت. «آن انیموس» نشان می‌دهد که معنایش اشخاص مجهول الهویه و ناشناس است. کافی است فکری پیشنهاد شود و از دیگران بخواهی به تو کمک کنند. هر کسی براساس

سایت‌های اسرائیلی می‌گوید: این حمله از مدت‌ها پیش شروع شده ولی هنوز تمام نشده است. ما تصمیم داریم که این کار را با حملات سایبری دیگر ادامه دهیم. تا جایی که به هدف‌مان برسیم و آن محو رژیم اسرائیل از فضای مجازی است.

وی دراین‌باره که برخی می‌گویند این حمله حساب‌شده و از سوی اسرائیل بوده است تا نشان دهد درمعرض تهدیدهای اعراب قرار دارد و به این وسیله نظر جامعه جهانی را به خودش جلب کند، می‌گوید: این درست نیست. حملاتی که ما کردیم درواقع یک چهارم جتانی نیست که هرروزه اسرائیل در مورد ملت فلسطین مرتکب می‌شود.

اسماعیل می‌گوید عملیات آنها تا حد زیادی تأثیر گرفته از فیلم «جان سخت ۴» بود و می‌افزاید اگر در آن فیلم عملیات تخیلی بود ما این عملیات را در واقعیت پیاده کردیم؛ یعنی از طریق عملیات عزارییل علیه اسرائیل. درباره نحوه تکوین علمی این حمله سایبری و اینکه از کجا تجارب الکترونیکی به دست آورده‌اند، اسماعیل می‌گوید: «ها از طریق اینترنت درس‌های برنامه‌ریزی را یاد گرفتیم کما اینکه درس‌های ریاضی مربوط به امنیت سیستم‌ها را نیز فراگرفتیم. همچنین دروس کامپیوتری خوارزمی‌ها را که مربوط به برنامه نویسی است یاد گرفته بودیم اسماعیل

جوانان که سایت‌های اسرائیلی را هک کردند

ترجمه: محمدعلی عسگری

درعین حال اشاره می‌کند: «برنامه‌های خوارزمی‌ها برتری اعراب را بر سایر هکرها نشان داد.» درمورد غناییم به دست آمده از این جنگ الکترونیکی اسماعیل می‌گوید: «دست یافتن به پرونده‌های سری از طریق نفوذ به شبکه‌ها کار سختی است و از طریق استفاده از حیل‌های متعدد الکترونیکی مثل ارسال برنامه‌ریزی شده اطلاعات از یک اسرائیلی به نام همسرش ... صورت می‌گیرد.» وی می‌افزاید که از این طریق توانسته است نام افراد زیادی از نیروهای ارتش اسرائیل یا آدرس ایمیل‌ها و صفحات آنها را در فیس‌بوک یا شماره حساب‌های بازگانان اسرائیلی به دست آورد و بیش از ۵۰۰ حساب بانکی را شناسایی کرده و نزدیک به یک‌هزار سند را به‌ویژه دررابطه با مقامات اسرائیلی بدزدند. برخی از این پرونده‌ها برای استفاده به غزه فرستاده شده است تا دستگاه‌های امنیتی حماس از آنها استفاده کنند.

یک هکر دیگر که نمی‌خواهد نامش را بگوید و دراین حمله سایبری شرکت داشته است، می‌افزاید: «ما به بیش از ۲۰هزار صفحه شخصی در فیس‌بوک و پنج‌هزار صفحه در توئیتر سرزدیم. همچنین ۳۰۰هزار حساب بانکی را دربانک‌های اسرائیل رمزگشایی کردیم کما اینکه به سایت‌هایی در حوزه بورس و موساد و آموزش‌وپروورش و امنیت و اطلاعات نفوذ کردیم و بیش از ۴۰۰هزار سایت الکترونیکی دیگر را رمزگشایی کردیم.» به گفته او دراین حمله سایبری جوانانی از سوریه، مصر، لبنان، فلسطین، اردن، سودان، الجزایر، اندونزی، مراکش، ترکیه، تونس و عربستان سعودی شرکت داشتند به نحوی که تعداد شرکت‌کنندگان به بیش از ۱۰هزار مهاجم رسید.

اسماعیل می‌گوید در گذشته نیز دست به چنین کارهایی می‌زده و سایت‌های خارجی را هک می‌کرده که مهم‌ترین آنها کانال فرانسوی «پاری‌تی‌وی» بوده است. به گفته اسماعیل، این اقدام در واکنش به توهین وزیر دفاع سابق فرانسه به مردم الجزایر درآستانه سالگرد انقلاب این کشوربود زیرا وقتی الجزایری‌ها گفته بودند فرانسه باید به خاطر جرایم دوران استعمار از این کشور عذرخواهی کند حرف‌های توهین‌آمیزی به آنها زده بود. یکی دیگر از هک‌های اسماعیل به گفته خودش هک کردن ایمیل شخصی مارک زاکربریگ بنیانگذار و مالک شبکه فیس‌بوک بوده است که از طریق رمزگشایی ایمیل شخصی خواهرش صورت گرفت. درسال ۲۰۱۲ نیز اسماعیل سایت رسمی نیروی هوایی آمریکا را هک کرد و سرور آنجا را از دور خارج ساخت. این هک دوساعت کامل طول کشید. اما آمریکایی‌ها به کمک گروه‌های امنیتی و امدادی مراقب این سرور توانستند آن را از نفوذپذیری نجات دهند.

منبع: شرق الاوسط

سناریوی ایجاد رعب، استراتژی تهاجمی، استراتژی دفاعی اسرائیل و جنگ الکترونیکی		
ماموران سازمان‌های اطلاعاتی فلسطینی هستند، از طریق شبکه‌های اجتماعی با آنها همکاری کرده‌اند. طبیعی است که جنگ الکترونیکی یکی از «اجمعبار» است که کامپیوتر‌های بخش صنایع پتروشیمی این رژیم را هدف قرار داده و منجر به حوادثی غیرمترقبه در این بخش شود زیرا هرگونه پخش گازهای شیمیایی به جز عوارض زیست‌محیطی می‌تواند تعداد زیادی کشته در پی داشته باشد.		
استراتژی تهاجمی اسرائیل می‌داند که سناریوی رعب درصورتی قابل اجرا خواهد بود که کسانی دارای امکانات نیرومندی در حوزه جنگ الکترونیک باشند و بخواهند از روی دشمنی نهادهای اسرائیلی را هدف قرار دهند. به نظر اسرائیل چنین توانی تنها در بین دولت‌های اندکی در خاورمیانه به چشم می‌خورد.		
از این رو اقدام به هک کردن برخی سایت‌های اسرائیلی توسط تعدادی از جوانان عرب درحدی نیست که بتواند به بخش‌های کنترل کامپیوتر‌های مرتبط با زیرساخت‌ها یا سیستم‌های نظامی گوناگون این رژیم نفوذ کند زیرا اساسا هکرها قادر به نفوذ در سیستم‌های دفاعی مرتبط با این سیستم‌ها نیستند.		
اسرائیل در آستانه حمله هوایی خود به تاسیسات اتمی سوریه در نزدیکی «دیرالزور» واقع در شمال شرق سوریه که سپتامبر ۲۰۰۶ صورت گرفت، توانست با استفاده از شیوه‌های الکترونیکی به برخی از دستگاه‌های کنترل‌کننده این مجتمع نفوذ کرده و آنها را از کار ببندازد تا سازمان دفاع هوایی سوریه را مختل کرده و در ادامه هواپیماهای اسرائیلی موفق به انجام ماموریت خود شوند.		
از دوسال پیش اسرائیل خود را برای امکان وقوع یک جنگ الکترونیکی آماده کرده است. تعدادی از عناصر سازمان اطلاعات اسرائیل موظف شده‌اند با هویت‌های جعلی کسانی را که شبکه ارتباطات اجتماعی در فضای سایبر به استخدام خود درآورند. اطلاعات موجود نشان می‌دهد که برخی دستگاه‌های امنیتی فلسطین کاربرانی را شناسایی کرده‌اند که به همکاری با اسرائیل اعتراف داشتند. این اطلاعات نشان می‌دهد که دراین راه افرادی به صورت ناآگاهانه به چنگ مزدوران اسرائیلی افتاده و به گمان اینکه		
مأموران سازمان‌های اطلاعاتی فلسطینی هستند، از طریق شبکه‌های اجتماعی با آنها همکاری کرده‌اند. طبیعی است که جنگ الکترونیکی یکی از «اجمعبار» است که کامپیوتر‌های بخش صنایع پتروشیمی این رژیم را هدف قرار داده و منجر به حوادثی غیرمترقبه در این بخش شود زیرا هرگونه پخش گازهای شیمیایی به جز عوارض زیست‌محیطی می‌تواند تعداد زیادی کشته در پی داشته باشد.		
استراتژی تهاجمی اسرائیل می‌داند که سناریوی رعب درصورتی قابل اجرا خواهد بود که کسانی دارای امکانات نیرومندی در حوزه جنگ الکترونیک باشند و بخواهند از روی دشمنی نهادهای اسرائیلی را هدف قرار دهند. به نظر اسرائیل چنین توانی تنها در بین دولت‌های اندکی در خاورمیانه به چشم می‌خورد.		
از این رو اقدام به هک کردن برخی سایت‌های اسرائیلی توسط تعدادی از جوانان عرب درحدی نیست که بتواند به بخش‌های کنترل کامپیوتر‌های مرتبط با زیرساخت‌ها یا سیستم‌های نظامی گوناگون این رژیم نفوذ کند زیرا اساسا هکرها قادر به نفوذ در سیستم‌های دفاعی مرتبط با این سیستم‌ها نیستند.		
اسرائیل می‌داند همه این امکاناتی را که صرف تدارک جنگ‌های الکترونیکی می‌کنند، باید در راه استراتژی دفاعی نیز هزینه کند، زیرا ممکن است روزی از روزها درمعرض چنین تهاجمی قرار گیرد. از این رو در ۱۸ ماه می سال ۲۰۱۱ بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل اعلام کرد یک «مرکز ملی» مقابله با جنگ‌های الکترونیکی» را تأسیس کرده است. هدف این مرکز بالا بردن آمادگی‌های دفاعی به منظور حمایت و پشتیبانی از زیرساخت‌ها و موسسات غیرنظامی و نظامی مرتبط با آنهاست. براساس آنچه اعلام شد، هدف دیگر این مرکز توسعه توان دفاعی در مقابله با هرگونه جنگ الکترونیکی از سوی سازمان‌ها یا دولت‌های متخاصم عنوان شده است.		
این مرکز مسوولیت دارد تمام نهادهای نظامی و غیرنظامی را دراین حوزه دعوت به همکاری کرده و با کمک نهادهای رسمی فعال در زمینه حمایت‌های اطلاعاتی وابسته به سازمان اطلاعات داخلی اسرائیل		

دریچه

آیا اسرائیل و ترکیه آشتی کرده‌اند؟

رابطه‌ای که قطع نشده بود

● پیش از سفر باراک اوباما به منطقه که گفته می‌شد یک سفر سیاحتی است اما کاملاً عکس آن اثبات شد، رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه در خلال دیدار خود از کهنکاپ پایتخت دانمارک دوباره همان حرف‌های همیشگی‌اش را درباره اسرائیل تکرار می‌کرد و این رژیم را متهم به تروربسم می‌ساخت. اما اوباما در سفر خود موفق شد با فشاری که بر ترکیه و اسرائیل به‌طور همزمان آورد، بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل را برآن دارد که از طریق تلفن با رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه تماس گرفته و از او به دلیل حادثه کشتی مرمره عذرخواهی کند و درضمن قول دهد که به خانواده قربانیان این حادثه غرامت خواهد پرداخت.

در اینجا این سوال مطرح می‌شود: آیا یک دوران سسیری و دوران تازهای در روابط ترکیه و اسرائیل شروع شده است و درمرحله آتی ما شاهد پیوندهای مستحکم‌تری بین آنکارا و تل آویو خواهیم بود؟ اما پیش از همه اینها باید پرسید آیا اساسا روابط بین ترکیه و اسرائیل در این مدت قطع شده بود؟ در دورانی تیرگی روابط اگر سسری به آنکارا می‌زدید متوجه می‌شدید که سفارت اسرائیل در همان محله غازی عثمان قرار دارد. یعنی جایی که سفارتخانه چند کشور عربی و خارجی دیگر نیز به چشم می‌خورد.

به‌نظر می‌رسد سفارت اسرائیل تنها افتاده باشد، کسی به آنجا رفت‌وآمد نمی‌کند و در اطراف آن نیز کسی را پیدا نمی‌کنی. با این حال تدبیر امنیتی شدیدی برای جلوگیری از حملات احتمالی گروه‌های ناراضی و خشمگین اتخاذ شده بود هرچند که چنین حملاتی به ندرت صورت می‌گرفت. به جز این هیچ‌گونه حضور نیروهای امنیتی فوق‌العاده‌ای به چشم‌نی‌خورد.

پس از تیره شدن روابط اسرائیل و ترکیه و ترک کارمندان اصلی فقط یک منشی درجه سوم باقی ماند، اما اسرائیل و ترکیه همچنان روابط اقتصادی و نظامی خود را حفظ کردند. اخیرا دفتر استانبول گزارشی را منتشر کرد که نشان می‌داد تبادل تجاری بین اسرائیل و ترکیه در این فاصله نه تنها کم نشده بلکه افزایش یافته‌است.

به نحوی که درمقایسه باید گفت واردات ترکیه از اسرائیل درسال ۲۰۱۰ معادل ۱/۳۱میلیارددلار بود و درسال ۲۰۱۰ این میزان به ۱/۸۵میلیارددلار افزایش یافت.

تداوم این روابط مورد رضایت واشنگتن نیز بود. از این‌رو آمریکا با درخواست ترکیه برای فروش سلاح به میزان ۱۴۰میلیاردلار موافقت کرد.

از آن گذشته ایستادگی در برابر بشار اسد نشان داد که هر دو کشور اسرائیل و ترکیه در یک صف ایستاده‌اند و همین مساله اوباما را برآن داشت تا نتانیاهو را تشویق کند که اختلافاتش را با اردوغان پایان دهد.

این درحالی بود که پیش‌تر ترکیه پذیرفته بود که یک سیستم دفاع موشکی را در منطقه کوراجیک واقع در جنوب کشور مستقر کند.

همچنین ترکیه بعدها پذیرفت که در همسایگی با سوریه اجازه دهد ناتو موشک‌های پاتر یوت خود را نصب کند. استقرار آن سیستم دفاع موشکی و نصب این موشک‌ها به‌طور همزمان هفش مهار توانمندی ایران و سوریه بود و در ضمن دولت به گفته برخی از منتقدان داخلی دولت برآمده از حزب عدالت و توسعه را شریکی برای اسرائیل معرفی می‌کرد.

ایسن منتقدان از مدت‌ها پیش گفته و نوشته بودند که دولت اردوغان به ابزاری در مسیر اجرای برنامه‌های ایالات متحده آمریکا در خاورمیانه تبدیل شده است. حتی برخی گروه‌های ترکیه حمایت از اردوغان از مخالفان در سوریه را نوعی حمایت از تروریسم‌دانستند.

در یک نمونه حسن گانبولات رییس «مرکز مطالعات استراتژیک خاورمیانه» از این هم فراتر رفته و گفت: یکی از هدف‌های اصلی ترکیه تضعیف تمام نیروهای منطقه‌ای به‌خصوص آنهایی است که به نوعی تهدیدی برای اسرائیل به شمار می‌روند. هرچند نمی‌شود این ادعاها را اثبات کرد یا بدون هیچ دلیلی آنها را پذیرفت اما باید گفت وقتی حوادثی به صورت متوالی اتفاق می‌افتد دیگر نمی‌توان آنها را تصادفی دانست.

پس از عذرخواهی بنیامین نتانیاهو این جان کری وزیر خارجه آمریکا بود که دو هفته بعد به ترکیه آمد و نخستین سفر خود در مقام وزارت خارجه آمریکا به این کشور را انجام داد. این دیدار درحالی صورت می‌گرفت که قرار است به زودی رجب طیب اردوغان نیز به آمریکا سفر کرده و با باراک اوباما دیدار داشته باشد.

کاخ سفید با اعلام رسمی این دیدار گفت مسایل مهم مطرح در آن، بحران سوریه و مسایل خاورمیانه خواهد بود.

منبع:الاهرام